

Nederrijk...

De laatste week van Februari waren we skiën in Oostenrijk, Tirol.

Ik word altijd direct door de schoonheid van dit land wat verblind en dan moet je oppassen niet alles door een roze bril te gaan zien.

Nou is zo'n dorp in Tirol natuurlijk altijd al lekker sfeervol en relaxed, maar ook tijdens eerdere trips naar onder andere Salzburg en Wenen viel het me op. Oostenrijkers zijn trots op hun land! Ze spreken vol trots over hun bergen, hun Donau, hun cultuur, hun mooie pistes, hun lekkere bier en schnaps etc. etc. Leuk is dat! Je kan en mag toch trots zijn op je eigen land, toch?

Toch zet dit me dan altijd weer aan het denken... Hebben wij dat ook? Zijn wij ook een trotse natie? Trots op onze strijd tegen het water, de Deltawerken, ons Koningshuis, de mooie grachten, onze bloemen? Hoor jij wel eens een trotse Nederlander om je heen, zonder dat je gelijk met Rita Verdonk of erger, Geert Wilders geassocieerd wordt? Ik hoor het nooit...

Nederlanders zijn klagers... over het weer, de hoge belastingen en de buurman die wel 3 keer per jaar op vakantie gaat... en waar doet ie het toch van. Wij verdiepen ons ook zo in andere culturen, spreken aardig wat vreemde talen, we zijn meer op anderen gericht... trots zijn... doe maar liever lekker gewoon!

Tja, zijn die Oostenrijkers dan niet aardig of misschien wat hautain? Absoluut niet. Het zijn zeer vriendelijke mensen, iets wat heden ten dage in ons land niet meer vanzelfsprekend is.

Tijdens een ritje van de bergen af per auto werden we overvallen door een blizzard en moesten we ad hoc sneeuwkettingen omdoen, wat niet 1, 2, 3 lukte. Er stopten in totaal 5 Oostenrijkers... "Kann ich ihnen behilflich sein?"

In de trein, na ieder station, vraagt de conducteur... "Ist hier noch jemand zu gestiegen?" Is dat zo, laat je je ticket zien, anders niet. Zie je het al voor je in Nederland in de trein?

Ik ben best wel een trotse Nederlander en Amsterdammer, dit laatste misschien nog wel wat intenser... Trots als –zoals vanmorgen– toeristen in onze Duif rondlopen en foto's nemen. En terwijl wij als koor staan te oefenen krijgen ze een gratis shot muzikale adrenaline.

Maar zoals in Oostenrijk is het hier nog lang niet... Misschien komt het vanwege dat wat chique woordje (Oosten) 'rijk' ? "Nederrijk"?

Mwahhh...dan toch maar liever Holland, dat landje aan de Zuiderzee!

Maar wat trotser mogen we best wel zijn.

• *Hans Ernens*

Groene stroom

Een aantal Duiven (19) hebben sinds een geruime tijd groene energie afgenomen van Greenchoice. Dit is geregeld via tussenkomst van Roberto Schets.

Voor deze deelname ontvingen wij als Duifgemeenschap over 2008 een bijdrage van totaal € 166,25. Chapeau Roberto!

Dank aan al die duiven die door hun groene stroom daaraan bijdroegen. Voor eventuele vragen over deelname kun je je richten tot Roberto Schets of kijk je op www.greenchoice.nl.

• *Freek van der Marck*

En verder in dit nummer: **2** Indisch kind in de tropen | **3** Het nu dat niet voorbij gaat | **3** Verwondering om de mens | **4** Jaardoel 2009 |

Nr 3 - 15 maart 2009

Het volgende nummer verschijnt op 12 apr 2009

Inleveren kopij - voor 3 april 2009

Aanvang zondagsviering 10:30uur

Voorgangers

Zo 22 maart	Frans Gerritsma
Zo 29 maart	Rob Gijbels
Zo 5 april	Marina Slot
Vrijdag 10 april	Goede Vrijdag
19:30 uur	Marina Slot & Frans Gerritsma
Zo 12 april	PASEN
	Harris Brautigam & Helma Schenkeveld

Werkgroep Pastoraat & Diaconie

Alet Aalders	020 6475402
Hortense Ghijs	020 6266155
Ans Visser	020 6434975
Marc Jorritsma	023 5278358

Kindernevenvieringen

- zondag 5 april, 3 mei, 7 juni

Agenda

- V.A. zondag 19 april 2009

Concerten in De Duif

15 maart 16:00 uur

- Orgelconcert op het Smitsorgel
- Véronique van den Engh*

27 maart 20:15 uur

- Groot Concertkoor Amsterdam

o.l.v. Saskia Boon en

- Groot Concertkoor Amsterdam

olv. Maria van Nieukerken

Mmv Valerie Guillorit – sopraan

11 april 16:00 uur

- Matthëus Passion - Dudok Ensemble

olv. Erik van Nevel

ism. Het Rotterdams Jongenskoor

en het Haags Matrozenkoor

19 april 16:00 uur

- Orgelconcert op het Smitsorgel

Christine Kamp

10 mei 15:00 uur

Concert Vocaal Ensemble Musa

Mistique musique

olv. Peter Dijkstra

Seizoen 2009-2010

13 September

- Hagacantare (*koormuziek*)

18 Oktober

- Zoethoudtrio (*Saxofoontrio*)

15 November

- Eutherpe (*operakoor*)

December

- Aad Hoc-koor (onder voorbehoud) (*koormuziek*)

Verjaardagen

16 maart	Lex Molenaar
18 maart	Fjodor Gransjean
21 maart	Christina Terpstra
25 maart	Joop Schaaps
3 april	Yade Jorritsma

Colofon

Het Groene Licht is een uitgave van de Stichting De Duif. Verantwoordelijk voor de inhoud is de redactie: Hortense Ghijs, Dorien Gransjean-Eldering, Angela van der Marck en Hans Errens.

Vormgeving: Freek van der Marck en Fred Vos.

HGL is onder andere een podium voor discussie. Ingezonden stukken zijn welkom, maar de redactie behoudt zich het recht voor van niet plaatsen en inkorten.

Adressen

- Stichting De Duif
 - Oecumenische Basisgemeente De Duif
 - Stichting tot Beheer van De Duif
 - Redactie Het Groene Licht
- Postadres: Utrechtsedwardsstraat 7
1017 WB Amsterdam
e-mail: deduif@xs4all.nl
website: www.deduif.nl
- Stichting De Duif, entree kerkzaal
- Prinsengracht 756, 1017 LD Amsterdam
Telefoon / Fax 020 4220380
Postbank 049.80.620

Verzending HGL

Hortense Ghijs 020 6266155

Abonnement HGL

Door overmaken van € 15,00 per jaar op Postbank rekening 49.80.620 o.v.v. Abonnement HGL wordt u postabonnee.

Hoe word ik aangeslotene van De Duif?

Wie zich met de Duifgeloofsgemeenschap verbonden voelt, kan zich melden bij het bestuur met het verzoek in het register van Aangeslotenen te worden opgenomen.

Aangeslotenen kunnen onder meer participeren in de democratische besluitvorming en van hen wordt actieve deelname aan de basisgemeente De Duif verwacht.

Jaardoel - maandcollectes

2009 - Sundjata, Senegal - huishoudschool voor plattelandsmeisjes (zie artikel pag. 4)
2008 - Handreiking over oceanen opvanghuis zwervkinderen - Capão Bonito in Brazilië
2007 - Opvang Aidsbabies en -wezen door de Witte Zusters, Tanzania
2006 - Stichting Dark & Light
2005 - Terre des Hommes

Indisch kind in de Tropen

Men heeft het wel eens over 'tropenjaren' als men het over werken in tropenlanden heeft. Hoewel ik daar nooit gewerkt heb maar alleen als jong meisje heb gewoond, heb ik dat nooit zo om mij heen van mijn ouders of hun vrienden ervaren.

Ik ben geboren in Indonesië tijdens de 2de wereldoorlog uit Nederlands-Indische ouders, toen mijn vader in het Jappenkamp was geïnterneerd. Daarmee ben ik een Indische of Indo. Officiël bestaat dat ras niet.

Even een uitleg over Indisch, Indonesisch en Indo: Huib en ik zijn Indisch of Indo's of Indo-Europeanen, omdat wij halfbloed zijn, maar geen Indonesiërs. Een Indonesiër ben je als je een bewoner van Indonesië bent en de Indonesische nationaliteit hebt. Wij woonden weliswaar in Indonesië, maar zijn Nederlandse nakomelingen, geboren uit een relatie tussen een Europeaan en een Inlandse/Indonesische vrouw. Zulke relaties zijn zo'n 400 jaar geleden begonnen.

Zoals bekend is de VOC in 1600 naar Indië uitgevaren en kwamen de Nederlanders als allochtonen in Indië, dat nu Indonesië heet. Toen bestond uiteraard dat woord (allochtoon) niet! Niet alleen Nederlanders maar ook vele andere Europeanen kregen kinderen bij Inlandse/Indonesische vrouwen en die kinderen werden vaak niet erkend. In de VOC tijd kon zo'n Europese man niet met een Inlandse/Indonesische vrouw trouwen wilde hij carrière maken, dus werd zo'n kind een "ondergeschoven" kind. Hiermee is er een "ras" geboren. Nee, niet echt, want het Indische of Indo ras bestaat in werkelijkheid niet. En vanaf die tijd was er een "drie" strijd tussen de Hollanders, Indo's en Indonesiërs op de maatschappelijke ladder, waarbij de Hollander altijd de boventoon voerde en de Indonesiër de verliezer was. De Indo zat er tussenin, niet geaccepteerd door de Hollander, maar ook niet door de Indonesiër. De Hollander keek neer op de Indonesiër, de Indo ook, terwijl de Indo veel ontzag had voor de Hollander en zoveel mogelijk op een Hollander wilde lijken. Huib en ik zijn daar een product van dat zoals reeds gezegd meer dan 400 jaar geleden is ontstaan. Wij zijn dus geen Hollanders, maar wel Nederlanders, geen Indonesiërs, maar wel Indo's/Indische mensen.

Zo'n 60 jaar geleden zijn alle Indo's en Hollanders naar Nederland gekomen, omdat ze niet meer welkom waren in Indonesië en de Indo's hebben zich zeer snel geassimileerd. Eigenlijk spreekt de jongere generatie, zoals mijn kinderen, niet meer over Indo's, ze voelen zich ook geen Indo zoals wij "oudjes" dat voelen. Wij hebben zogenaamd ons eigen cultuur en daar wil ik mee zeggen dat wij de keuze hebben en dat is best wel een voorrecht. Een keuze in verschillende karaktereigenschappen van de 2 totaal verschillende rassen. Je kunt zelf bepalen wat voor jou het beste voelt, het bescheiden karakter van de Indonesiër of het stoere van de Hollander, om er maar één te noemen. Ook de keuze van de Hollandse of Indische keuken, dat is nu niet meer aan de orde, maar 60 jaar geleden, had toch bijna niemand van de Indische keuken gehoord in Holland en wie ging er nou uiteten? Een Hollander at gewoon Hollandse kost!

Na de oorlog werd het gezin gelukkig weer herenigd en zijn we van Java naar Sumatra verhuisd, daar bracht ik mijn lagere schooltijd door in een beschermd BPM/Shellplaatsje, Pladju genaamd. Men had een pasje nodig om in Pladju te komen als men er niet woonde of als men er niets te zoeken had. Als kinderen van Shell-employés waren we bevoorrecht. Ons leven als Shell-kind was probleemloos en verzorgd, dus anders dan menig ander kind, dat in Indonesië opgroeide. Wij kregen goed Nederlands onderwijs van Nederlandse leerkrachten en onze moeders konden in een eigen toko tegen gereduceerde prijzen winkelen. Shell betaalde geneeskundige hulp, zwembad, tennisbaan, bioscoop en de bibliotheek. Wij kregen een huis toegewezen voor een belachelijk lage huur en onze ouders mochten de meubels en de bedienden zelf uitzoeken. Een goed onderhouden tuin, de dagelijkse ophaaldienst voor het huisvuil en regelmatig gespoten DDT, maakte ons bestaan optimaal. Onze concurrent was ESSO (STANVAC) en onderling organiseerde men voetbal-tennis- en zwemwedstrijden. Op Koninginnedag was er ieder jaar een groot feest. Onze ouders hadden dan bal masqué in de Soos Lees door op pag. 4

Iets over het nu dat niet voorbij gaat

Over onze menselijke mogelijkheid tot het contact maken / het aanwezig zijn in het nu wordt veel gezegd en geschreven. Vooral in contemplatieve tradities (in de tradities van monnikenordes) is veel onderzoek over dit onderwerp gedaan en is daarover veel gepubliceerd.

Dit onderwerp boeit me en in de loop der jaren ben ik nogal geïnteresseerd geraakt in de raakvlakken tussen ons Westers (veelal christelijk gedragen) denken en die van Oosterse tradities. Als gevolg van deze ontwikkelingsgang ben ik me thuis gaan voelen in het boeddhisme, en daarbinnen in het bijzonder in zen. Om iets daarvan in dit artikelje in HGL kenbaar te maken en om de lengte ervan beperkt te houden leek het me goed wat te citeren uit het werk van de monnik David Steindl-Rast.

Na afronding van zijn wetenschappelijke studies aan de Universiteit van Wenen in 1953 trad David Steindl-Rast (geboren in Wenen in 1926) in tot de orde der Benedictijnen in het Mt. Redder klooster in Pine City, New York. In 1966 werd broeder David door zijn conventie verzocht om een boeddhistisch-christelijke dialoog op te zetten en begon een studie van zen.

Zijn inzet heeft tot uitgebreid onderzoek geleid. Het leidde onder andere tot het bijwonen en de organisatie van interreligieuze symposia, tot uitgebreide modern wetenschappelijke publicaties, enzovoort. Hij vormde diverse connecties tussen het christelijke spiritualisme en de oosterse wijsheid. Broeder David is vandaag de dag ook een bekende schrijver met een uitgebreide bibliografie.

De volgende citaten komen voor in zijn boek *De Muziek van de Stilte*.

“...Als we ons de tijd voorstellen als een lijn die van het verleden naar de toekomst leidt, dan eet het verleden de toekomst voortdurend helemaal op. Zolang we het nu beschouwen als een minuscule stukje tijd, kunnen we dat stukje steeds in tweeën blijven verdelen. Aangezien de chronologische tijd altijd verder kan worden opgedeeld, kent onze klok geen ‘nu’ en kent de klok-tijd geen ‘stil middelpunt’. Op deze manier over tijd nadenken is niet zomaar een woordenspel; het is een geestelijk experiment dat we kunnen uitvoeren om erachter te komen wat het nu is en om iets te ervaren dat de tijd overstijgt: de eeuwigheid. Eeuwigheid is niet een lange, lange tijd. Eeuwigheid is het tegenovergestelde van tijd: het is géén tijd. Het is, zoals Augustinus zei, ‘het nu dat niet voorbijgaat’. We kunnen dat nu niet bereiken door een chronologische reeks te doorlopen. Het is op elk moment toegankelijk als de mysterieuze volheid van de tijd.

Af en toe gebeurt het dat we even heel intens leven. Tijdens zo’n piekervaring ervaren we het mysterie van de tijd. We zeggen over die momenten: ‘het was alsof de tijd stilstond’, of ‘dat ene moment bevatte alles’, of ‘de uren waren in een flits voorbij’. Op die momenten waarop we alles diep en intens ervaren, beleven we de tijd anders. Dan weten we wat nu betekent. We voelen ons thuis in dat nu, in die eeuwigheid, omdat dat de enige plek is waar we echt zijn. In de toekomst en in het verleden kunnen we niet echt zijn, dat kan alleen in het heden. We zijn alleen echt in de mate waarin we in het hier en nu leven...”

“...We weten dat het bereiken van doelen op een louter pragmatisch, materieel, seculier (en dus tijdelijk) vlak ons eigenlijk niet gelukkig maakt. We vinden pas een diep, bestendig geluk wanneer we ons thuis voelen in waar we werkelijk zijn, springlevend en aanwezig in het nu. Maar wie kan lang in dat gezegende gebied verblijven? We zijn geneigd te denken dat de grote meesters van het geestelijk leven, de grote asceten daarin slagen. Misschien is dat zo:

Een eeuwenoud verhaal uit het begin van het christendom illustreert dit uitstekend: een jonge monnik reist naar een oude monnik van hoge reputatie die diep in de Egyptische woestijn woont en vertelt hem dat hij steeds zijn gemoedsrust verliest. De jonge monnik is op zoek naar een recept om zijn innerlijke vrede te bewaren. Tot zijn grote verrassing antwoordt de oude man: ‘ik heb dit habijt zeventig jaar gedragen en ik heb geen enkele dag vrede gekend.’

Als zelfs deze doorgewinterde monnik heeft ondervonden dat de vrede van het moment voortdurend wordt geschonden, wat moeten wij dan nog zeggen? Het gaat er niet om deze vrede stevig in bezit te hebben, maar om het onophoudelijk streven ernaar. Perfectie is geen prestatie; perfectie ligt in onvermoeibaar streven...”

● *Herman Rikken*

Verwondering om de mens met Pasen 2009

Verwondering om de mens die zoveel kan.

Die kan vastzitten in zijn leven, en tegelijk kan dromen over een betere wereld.

Een mens die zijn geliefden kan vasthouden, juist door ze los te laten en ze ruimte te geven om hun eigen weg te gaan.

Een mens, een mens zoals wij kunnen zijn door ons te laten inspireren door de man van Nazareth. Een mens die kan groeien om het goede te doen, om liefde te delen met de ander.

Een mens zoals jij en ik, die nieuwsgierig kan zijn, nieuwe dingen kan uitproberen in het leven.

Met Pasen staat die ene mens centraal, die werd bejubeld en daarna werd uitgestoten, monddood gemaakt.

Die zich toch niet heeft laten kisten en weer is opgestaan. Om onder de mensen te zijn. Om met de mensen te groeien en het leven te delen. In het besef dat zo en zo alleen menselijk bestaan zin heeft.

De viering van Pasen zal voorbereid worden door Harris Brautigam en Helma Schenkeveld. Heeft u nog een mooie tekst of een voorstel voor een mooi lied rondom het thema “Verwondering”, laat het ons weten. Of kom naar de voorbereiding op maandag 30 maart, om 20.00u in het Hemeltje

● *Helma Schenkeveld*

Indisch kind, vervolg van pag. 2 en wij konden allerlei spelletjes doen, zoals touwtrekken, zaklopen, koekhapen, hardlopen, enzovoort. Iedere dag was er wel iets te doen, zelfs op zondag: de zondagsschool. Mijn moeder kon goed piano spelen en ze werd altijd uitgenodigd om op de zondagsschool de muzikale begeleiding te verzorgen. Zodoende groeide ik al als jong kind op met het begrip zondagsschool en ging er ook iedere zondag naar toe. Op een bepaald moment ging je naar de Mulo of HBS en dan werd je naar Nederland gestuurd voor het vervolgonderwijs, waar je dan in de kost werd gedaan bij familie, soms ook bij wild vreemde mensen of bij een internaat. Wanneer we in Nederland waren en de schoolvakantie brak aan, charterde Shell speciaal een vliegtuig om de vakanties bij onze ouders in Indonesië te kunnen vieren. Shell betaalde alles, de reis, de uitjes en de boottochtjes op de rivier de Moessie. Het was dikke pret voor ons allen. Wij vonden alles heel gewoon, wij wisten niet beter. Zo'n vliegtuig werd helemaal volgestopt met jongens en meisjes in de leeftijd van 13 en 14 jaar en we gedroegen ons als beesten, door op zo'n vlucht kussengevecht te houden. Na iedere landing was het één grote troep van kapok (veren bestond er toen nog niet) en had ik achteraf medelijden met de stewardessen die dat allemaal moesten opruimen.

Wat viel het tegen toen wij in Nederland voor alles onze portemonnee moesten opentrekken! En wat was het raar dat je tegen de bakker, groenteboer en slager gewoon Nederlands kon praten! Maar alles went, ook het rechts rijden. Op school werd je dikwijls uitgescholden voor pinda-chinees, wanneer je een donkere huidskleur had. Nu na 60 jaar zijn alle Indische mensen geassimileerd zodat je ze niet meer als zodanig herkent! Vooral bij jongere mensen is het verschil bijna niet meer te zien. De zogenaamde "tante Lien" dametjes van de Late late Lien show in de jaren 70 zijn zo goed als uitgestorven.

En toen maakten we kennis met de Duif, met zo'n oecumenische geloofsgemeenschap, dat het is of je in een warm bad komt. De inspirerende overwegingen waar zoveel respect voor alles tot uiting komt, dat we er heel graag komen. Er heerst zo'n goede sfeer, warm en liefdevol en gelijkwaardigheid voor ieder mens. De rust, het koor, het pianospel van Irina, het samen zingen en niet te vergeten de koffie en de gesprekken na afloop. Het is zeer waardevol voor ons!

• *Emy Schansman*

Jaardoel 2009

Sundjata is een Nederlands - Senegalese stichting die een aantal projecten heeft, waaronder deze: een school voor meisjes die van het platteland komen om in de stad te werken. De verhalen zijn bekend: jonge meisjes van 8-16 jaar worden naar de stad gestuurd om in het huishouden te werken en geld te verdienen voor de familie op het platteland. Omdat ze geen scholing hebben, niet kunnen lezen of schrijven, niets weten van het huishouden in de stad - belanden ze op straat. Dan komen ze in de prostitutie of armoede. Ook als ze wel werk vinden worden ze vaak door de heren in het huis misbruikt.

De vakbond maakt een school in de stad om hen

Beste mensen van de Duif/Oecumenische Basisgemeente

Allereerst een wat late reactie op jullie brief met de felicitaties met ons 40- jarig jubileum en de uitnodiging om de viering van het 35-jarig bestaan van de Duif mee te vieren.

Helaas jullie brief werd 20 januari bezorgd, dus, te laat om nog actie te kunnen ondernemen. In ieder geval van harte proficiat en nog een langdurig bestaan van 'de Duif' toegewenst.

Wij hebben bijna elke zondag een viering met alleen leken-voorgangers. Aanwezig: acht tot twaalf personen (apostelen zeg ik maar). De jongste is Gijs de Boer, dan kom ik 72 jaar, de oudste is 98 jaar en komt nog elke zondag. Veel tachtigplussers!

Meestal sociaal, religieus, spiritueel gericht en oecumenisch. Maar we houden vol !

Met vriendelijke groeten

• *Ton Vermeulen 't Eikske in Landgraaf, Limburg*

Dank

Wij willen iederéén die aan het feest heeft meegewerkt bedanken. Wij vonden het een mooi, gezellig feest.

Ten eerste Hedwig, die zo verkouden was en toch er voor 100% bij was. De versiering was heel sfeervol en leuk. De muziek was voor ons nostalgisch onze jeugd kwam weer even terug. Ik heb me volop uitgeleefd met dansen ik had er een week pijn in mijn voeten voor over. De jongeren die zo geweldig hebben geholpen. En het toetje zo heerlijk hebben gemaakt. Het eten dat gemaakt was door Dorien en haar man of net andersom ook geweldig en overvloedig.

De viering de volgende dag was ook heel fijn en bijzonder. Vooral het samen zingen vond ik iets heel bijzonders hebben. Het pianospel van Irina was mooi. De uitgebreide lunch gemaakt door Odilia was heerlijk. Helaas moesten we voor het orgelconcert weg.

Dank jullie wel allemaal, hier kunnen we weer even op teren.

• *Erik en Els*

basisdingen te leren: van huishoudelijk werk, lezen en schrijven, rechten en plichten, seksuele opvoeding, voorlichting over aids, en een veilige haven om naar te keren als ze in problemen zijn gekomen.

In de school komt ook een restaurant om de kinderen te leren maaltijden te bereiden en serveren. Het geld dat zo verdiend wordt, wordt gebruikt voor het onderwijs en de opvang van de kinderen. Het project is nog in de initiatieffase maar er is inmiddels een gebouw van de Sociale Verzekeringsbank te leen gekregen om de school te maken. Dus de start is er!

• *Diana Vernooij*